

Školské televízne štúdio SPŠE Piešťany

Dpt. Jozef Müller a PhDr. Adriana Vráblová

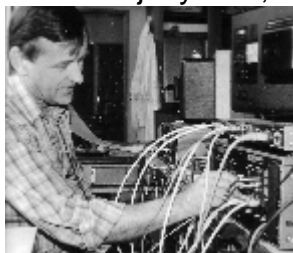

Podobne ako škola oslavuje jubilejných štyridsať rokov, tak by v tomto roku mohlo oslavovať svoje vlastné, tridsaťročné jubileum aj školské televízne (TV) štúdio.

S myšlienkou vytvoriť na škole TV štúdio s vlastným vysielacím okruhom prišiel odborný učiteľ Jozef Müller. Ako spomína: „K médiám som mal blízko už od školských čias. V Tesle Piešťany som založil rozhlasové vysielanie „Štúdia B3“, ktoré malo veľký ohlas [pamätníci vedia, že B3 bol názov páskového magnetofónu, pozn. red.]. K vytvoreniu štúdia na škole som našiel veľké pochopenie a podporu u riaditeľa školy Ing. Jána Kuzeviča a hospodárky školy Oľgy

Chorvátovej.“

Získať potrebné technické zariadenia v tej dobe nebolo jednoduché. V prvom rade bolo potrebné budovanie štúdia zdôvodniť nadriadeným orgánom. Dôvod bol - TV štúdio sa prirodzene dalo napojiť na výučbu odboru oznamovacej techniky. Ďalším krokom bolo získanie informácií a poznatkov. Prvé informácie o TV štúdiu sa získali v roku 1976 návštevou Strednej priemyselnej školy spojovej techniky v Banskej Bystrici, kde školské TV štúdio už existovalo. Boli to však skôr poznatky o tvorbe programov ako o technike. Ich štúdio bolo vybavené vyradenou profesionálnou televíznou technikou, a to u nás neprichádzalo do úvahy – vyžadovalo by si to veľké priestory a minimálne jedného profesionálneho technika.

Na trhu ale nebolo nič pre malé televízne štúdiá a relevantné informácie sa získavali veľmi ťažko a zdĺhavo. Kovoslužba Praha však mala oddelenie na vytváranie tzv. priemyselnej televízie. To v praxi znamenalo, že dodávala televízne výrobky krajín socialistického tábora. Tu sa otvorila schodná cesta. Pani Chorvátová iniciatívne získala investičné prostriedky v hodnote asi 350 tisíc Kčs (a neskôr ďalších približne 200 tisíc). V tej dobe to boli mimoriadne veľké peniaze. Po získaní peňažných prostriedkov sa mohlo prísť k nákupu techniky.

Do Prahy vycestovali Jozef Müller a Hubert Strelec a zakúpili pre školu kamery, monitory, vŕ modulátor a snímač 16 mm filmov so snímačom diapozitívov tzv. FAK 20-10. Všetko to boli výrobky bývalej NDR. Súčasne sa zakúpili dve kamery ITV 11-19 maďarskej výroby pre malé štúdiá a štúdiový mikrofón Neumann. Pripomeňme, že to všetko v tom čase bola technika pre čiernobielu televíziu..

Jozef Müller na to takto spomína: „Cesta do Prahy, to bol zážitok. Najali sme vtedy jediný nákladný taxík od Komunálnych služieb. Bola to stará Avia 30 tesne pred dožitím, úplná hrôza. Išli sme v zimnom mesiaci za silných mrazov a pri chýbajúcom kúrení sme v kabíne vodiča takmer zamrzli. Avia už nemala vôbec žiadne gumové tesnenia – cez zavreté dvere sa dala vystrčiť ruka. Našťastie vodič už poznal svoju „starú dámu“ a v Prahe zaparkoval na kopčeku, ak by „ráno nechytla“. A nechytla. Dobré dve hodiny nás jeden ochotný vodič z Prahy rozťahoval krúžiac po Karlovom námestí.“

Keďže škola nemala financie na vytvorenie samostatnej televíznej siete, v rámci údržby a opráv zaviedla tzv. STA-čku – spoločnú TV anténu s rozvodom po triedach. Jedna vložka anténového zosilňovača STA bola vyhradená pre nás. Všetko sa nainštalovalo v laboratóriu Jozefa Müllera, ktoré slúžilo ako „réžia“. Miestnosť č. 110 slúžila ako scéna. Televízne prijímače do tried sa

získali nákupom druhotriednych televízorov Oravan z Tesly Orava.

V roku 1978 sa začalo s vysielaním. Do technických, ale aj programových prác sa okrem Huberta Strelca od roku 1979 aktívne zapájal aj študent Milan Kičin, ktorý mal o školskú televíziu veľký záujem. V tom čase ako člen piest'anského HiFi klubu úzko spolupracoval s Ing. Rolandom Kánikom – (pamätníci si možno spomenú na „Optipolyfón“ na kúpeľnom ostrove). Hlásateľkou bola zväčša jeho spolužiačka Vierka Benkovská. Keďže štúdio nemalo žiadne záznamové zariadenie, všetky vysielania boli naživo.

Počiatkové nadšenie vysielateľ raz za mesiac rýchlo opadlo. Bolo potrebné vynaložiť príliš veľkú námahu na jedno vysielanie na to, aby sa mesačné vysielanie dalo udržať. Vysielanie si vyžadovalo neustálu inštaláciu a deinštaláciu techniky, prejavila sa slabá úroveň kamier (vidikóny), „neochota“ zariadení NDR synchronizovať sa s maďarskými kamerami ako aj nekvalita televízorov v triedach. A tak sa vysielalo tri až štyrikrát za rok, vždy jednu vyučovaciu hodinu.

Neskôr škola získala videorekordér Video 2000 a k nemu staršiu, ale už farebnú kameru. To bol počiatok zániku nefarebného TV štúdia, z ktorého sa časom používal už len modulátor. Časom škola získala aj „limitku“ na devízové prostriedky, a cez podnik zahraničného obchodu KOVO-export-import Praha zakúpila aj prvú kameru VHS značky Grundig. Nákup týchto zariadení znamenal výrazný kvalitatívny skok vpred, no nemali sme zariadenie, ktorým by sme vedeli kamerou získané záznamy spracovať.

S nástupom Ing. Zvončeka do funkcie riaditeľa ožila aj myšlienka školských televíznych vysielaní. Postupne sa vyradzovali staré nekvalitné televízne prijímače v triedach a nahradzovali sa novými farebnými. Ing. Zvonček sám iniciatívne zakúpil prakticky kompletne malé TV štúdio vybavené technikou VHS firmy Panasonic. Štúdio pozostávalo (a dodnes pozostáva) z dvoch videorekordérov pre malé TV štúdia, zvukovej a obrazovej réžie (mix-pulty), titulkovača a monitorov. Zo starého štúdia zostal už len Vf modulátor. Zároveň sa zakúpili aj dva videorekordéry Avex vyrábané v Bratislave. V roku 1990 do funkcie asistenta bol prijatý Miroslav Klein, ktorý od Jozefa Müllera prevzal do starostlivosti celé TV štúdio a vysielací okruh.

Pomerne rýchlo sa zistilo, že technika VHS nie je na účely štúdia dostatočná. Už prvá kópia (čo je konečný produkt štúdia) vykazuje zníženú kvalitu obrazu. Žiaľ, na kvalitnejšiu techniku, aspoň rady S-VHS, nebol dostatok devízových prostriedkov.

Aký bol vývoj TV krúžku ďalej? Opýtali sme sa vedúcej TV ASTRA PhDr. Adriany Vráblovej a technika p. Miroslava Kleina.

Pani Vráblová si spomína: „Aktívnu prácu v tomto krúžku som nemohla odmietnuť. Od roku 1998 zodpovedám za obsah a réžiu školských televíznych relácií. Moja predchodkyňa PeaDr. Mária Kvasničáková sa aktívne angažovala pri tvorbe aktualít z tried a školských podujatí a zasvätila ma do tajov dramaturgie.“

Je to už desať rokov, čo sa prihovárime raz mesačne v televíznom okruhu a prinášame najhorúcejšie novinky zo života školy. Za toto plodné obdobie sa v našom štúdiu vystriedalo veľa nadaných študentov. Za všetkých by som rada spomenula priekopníka a novátora TV- krúžku Michala Masaryka, ktorý pomenoval našu „telku“ ASTRA, vypracoval logo TV –

štúdia, vytvoril zvučku, ktorú používame dodnes. Kameru hravo zvládal a používal netradičné zábery, pokúsil sa o videoklip.

Ďalšiu etapu (1998 – 2001) predstavuje trojica všestranne nadaných chlapcov: Ondrej Pribula, Viktor Marušek, Juraj Michálek. Títo chlapci dokázali profesionálne zdokonaľiť kvalitu relácií. Ako „moderátorská hviezda“ sa z nich prejavil Ondrej Pribula, ktorý zvládol interview s osobnosťami politiky a kultúry. V našom štúdiu boli „vyspovedaní“ p. Migaš, p. Mikloš; zo spisovateľov p. Hvorecký, Holka, Dušek...

V rokoch 2002-2004 novú etapu v činnosti krúžku predstavuje dvojica vtipných moderátoriek Nina Pavlovičová a Lucia Vaculová. Moderovanie im išlo ako po masle a neváhali vyspovedať ani vedenie školy (samozrejme bez náznaku trémy.) K úspešnej moderátorskej dvojici môžeme zaradiť aj Dominiku Sabovú a Ivana Petráša, ktorí svojim humorom rozosmiali celú školu počas relácie.

Na obrázku vedúca krúžku:
PhDr. Adriana Vráblová

Moderátori:
Dominika Sabová
a Ivan Petráš
(2000-2004)
pri „strihaní“ relácie

V rokoch 2004-2006 k šikovným moderátorkám môžeme zaradiť aj Katarínu Bagiovú a Veroniku Ambrovú. Okrem príjemného hlasu do éteru šírili aj vianočné piesne vo vlastnom podaní.

Od r.2006 až dodnes ťažisko práce v štúdiu je na moderátorkách Eve Nedelkovej a Lenke Hutárovej. Obe moderátorky si zaslúžia obdiv našich TV – divákov za pohotové diskusné príspevky, za šírenie dobrej nálady a pohody. Okrem moderovania predviedli aj svoj spevácky talent a natočili školský videoklip s hudobným doprovodom.

Pýchou nášho TV – štúdia je nesporne súčasná moderátorka televízie TA3 Barbora Bzdušková. Práve ona si vyskúšala svoje moderátorské schopnosti v školskom štúdiu.

Ako vlastne pripravujeme reláciu?

Žiaci a členovia krúžku pod vedením pedagóga vypracujú scenár, ktorý obsahuje, čo bude v akom čase a kde sa bude natáčať. Samozrejme, že časť sa natáča v štúdiu, kde je zhotovená scéna a pomocou osvetlenia je možné nerušené nahrávanie. Po zhotovení záznamu nasleduje elektronický strih, ozvučenie dodatočnou hudbou, pričom výsledok je 35 – 40 min. relácia, ktorá sa mesačne podľa súhlasu vedenia školy vysiela do celého okruhu školy, kde sa krúžok prezentuje.

Môžeme konštatovať, že členovia krúžku sa zdokonaľujú vo svojich profesiách. Moderátorky sú istejšie pri nahrávkach v štúdiu, kameramani sa zdokonaľujú vo filmovej skladbe príspevkov.

Ťažisko práce spočíva na pleciach nášho technika, bez ktorého by nápady a triky zostali len na papieri.

Na záver odovzdávame slovo nášmu technikovi - p. Miroslavovi Kleinovi, ktorý urobí technickú bodku na záver spomienok TV – štúdia ASTRA. „Nové obdobie je spojené s mojím príchodom v r.1990, keď som začal budovať nové štúdio v priestoroch bývalého elektrolaboratória Ing. Ďuriša. Svojpomocne sme zhotovili na mieru pulty a stojany. V rámci prístavby sa upravila veľká učebňa č.110, vybudovalo sa kaskádové sedenie, elektrické zatemnenie a bola prevedená montáž veľkých farebných televízorov.

Tak vznikla projekčná miestnosť. Namontoval sa satelit a sfunkčnil sa televízny okruh.

Zároveň sa aj v triedach nahradili čierno-biele televízory farebnými. Aby sa maximálne využil televízny okruh, vznikol videoarchív, ktorý v súčasnosti zahŕňa 500 videokaziet tematicky zameraných pre potreby výučby. Vyučujúci si môže objednať 2 týždne dopredu projekciu podľa tematického plánu. Každý záznam je presne nastrihnutý na samostatnej kazete o dĺžke 40-45 minút. Každý vyučovaný predmet má svoj archív vrátane odborných filmov.

V súčasnosti sa uvažuje o digitalizácii štúdia, nakoľko technika t.j. kamery a záznamy sú analógové. Tým dosiahneme zvýšenú kvalitu obrazu a zvuku. Aj videoarchív sa dopĺňa či už prepisom videokaziet alebo záznamom už na DVD.

Na záver môžem skonštatovať, že kvalita videoštúdia závisí od finančných možností, preto uvítame finančnú pomoc a dobré nápady. Ďakujeme všetkým za doterajšiu spoluprácu. “

Pán Klein pri nakrúcaní školskej relácie.

Pán Klein pri spracovávaní školskej relácie.